

Bij de bouw van de Lewenborg werden de Le Roy-gebieden aangelegd. Zes hectare natuur, door de bewoners van de wijk te onderhouden en te gebruiken voor wilde en minder wilde initiatieven. "Er werd in het begin meer vergaderd dan iets gedaan", zegt Arthur Uyleman, betrokken vanaf het begin.

Door Bram Hulzebos

Leg een park aan in een nieuwbouwwijk en laat de bewoners deze wilde tuin zelf beheren en ontwikkelen. In het nuchtere begin van de 21-ste eeuw is het bijna niet voor te stellen dat een dergelijk idee ooit is uitgevoerd, maar in de naïeve jaren '70 ging dit revolutionaire idee van fotograaf, schilder, bouwler, architect, cultuurfilosoof Louis Le Roy er bij het langharige gemeentebestuur van Groningen in als Gods woord in een ouderling.

Zes hectares van de nieuwe wijk Lewenborg werden ingericht als park en de Le Roy-gebieden gedoopt. Het eerste jaar deelde Le Roy, die tegenwoordig in Oranjewoud bij Heerenveen woont, zaden uit aan de bewoners en binnen een jaar was het een zee van bloemen, blikte de 80-jarige kunstenaar onlangs terug in het *Dagblad van het Noorden*.

Zo wild als het park, zo wild ook de ideeën in het begin. "We wilden een omgekeerde ark van Noach bouwen", herinnert Arthur Uyleman zich. "Een gebouw om in te vergaderen enzo. We hadden ook een windmolen waarmee we grondwater oppompten. Maar die was vaker stuk dan dat-ie draaide."

Natuurlijk was niet iedereen even blij met de wilde plannen die de Le Roy-enthousiastelingen bakten. "We wilden ook een Toren van Babel bouwen. Van honderd meter hoog. Degene die daar vlakbij woonde, zag dat natuurlijk niet zitten. Daar moest dan weer heel lang over vergaderd worden. Er werd in het begin meer vergaderd dan iets gedaan."

Na verloop van tijd bezag ook de gemeente de daadkracht van de Lewenborger vrijwilligers met gemende gevoelens en greep in. 'Verraad', oordeelt Le Roy achteraf, zo viel recentelijk te lezen in het Dagblad. 'De gemeente heeft het experiment in de kiem gesmoord en het park daarna laten verloederen. Het is een chaos geworden, een gigantische bende.'

Uyleman kijkt er zelf wat genuanceerder tegen aan. "Er zijn diverse krantenbezorgers die hun spullen er dumpen. En het wordt ook wel gebruikt als hangplek door jongeren inderdaad. Maar we proberen de jongeren wel te bewegen om hun troep op te ruimen. Dat lukt de ene keer beter dan de andere."

Toch gebeuren er ook nog steeds erg goede dingen in de Le Roy-gebieden. "We hebben een bijenstal en een kinderboerderij en een gezamenlijke binnentuin, en een appelboomgaard. Vrijwilligers die in de buurt wonen, zorgen voor die projecten. Ze maaien het gras en snoeien de bomen."

Met de speelplaatsen gaat het momenteel even niet zo goed. "We zijn getroffen door het Europese attractiebesluit. Je moet dus van vijf meter naar beneden kunnen vallen zonder dat je iets overkomt. Daaraan voldeden onze toestellen niet. De projectdrager van de speelplaatsen is een tijd ziek geweest, maar gaat binnenkort aan de slag om de toestellen toch aan de nieuwe normen te laten voldoen."

Het is met zijn park misschien niet geworden wat Le Roy zelf voor ogen had, maar Uyleman is over het geheel genomen niet ontevreden. "Soms is er een opleving en soms zakt het een beetje in."

EEN HEEL WILD PLAN

Snoeien en groeien in het Le Roy gebied

Arthur Uyleman in de unieke 'tuin van Lewenborg': het Le Roy gebied.

Foto: DvhtN/Corne Sparidaans

Een tikkelkje te

Er is net een nieuw groenplan gemaakt. Snoeien en kappen is het devies, want het gebied werd een tikkelkje te wild. In de jaren zeventig zijn er veel snelgroeiende berken en wilgen geplant om het park snel een groen aanzien te geven. Uyleman: "Sommige mensen hebben een klein boompje vlak voor hun huis neergezet, zonder zich te realiseren dat zo'n boompje dertig meter hoog zou worden."